

بسمه تعالیٰ

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت آموزشی

اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی

راهنما و شیوه‌نامه تخصیص امتیاز به برنامه‌های غیرحضوری

مقدمه: با توجه به اهمیت آموزش مجازی و یادگیری الکترونیکی در شرایط کنونی، انواع متفاوتی از محتواها و منابع الکترونیکی برای استفاده فرآگیران شکل گرفته است. در عصر حاضر تولید انواع محتوای الکترونیکی به یکی از امور روزمره برای آموزش افراد بر اساس تقاضا و نیاز ایشان تبدیل شده است. اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی به منظور تامین آموزش و امتیازات مشمولین جامعه پزشکی در سطح کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود مراکز آموزش مداوم در ارتقای کمیت و کیفیت ارائه برنامه‌های آموزش مداوم غیرحضوری و نیز ایجاد شفافیت و انطباط کاری در تدوین محتوا واجراً این برنامه‌ها راهنما و شیوه‌نامه برنامه‌های غیرحضوری را تدوین نموده است.

ماده ۱ – تعاریف

۱- مرکز مجری: مراکزی که مطابق قانون و مقررات اداره کل آموزش مداوم دارای مجوز فعالیت می‌باشند.

۲- برنامه غیرحضوری: برنامه‌های آموزش مداوم که به صورت غیرهمزمان(Asynchronous) (ارائه می‌شوند. در این برنامه‌ها به حضور فیزیکی مشمولین در محل آموزشی نیاز نیست و مشمولین با انجام مجموعه فعالیت‌هایی طی دوره یا برنامه، به ارتقای علمی خویش نائل می‌شوند.

تبصره ۱: کنفرانس، سمپوزیوم مجازی(وبینار) و همایش‌های مجازی از نظر ساختار و محاسبه امتیاز همانند برنامه‌های حضوری بررسی می‌شوند. این برنامه‌ها پس از دریافت مجوز از اداره کل آموزش مداوم به طور مجازی و هم زمان با اجرا(Synchronous) (ارائه می‌شوند و سخنران یا سخنرانان به صورت زنده به ارائه محتوا پرداخته و شرکت کنندگان در برنامه از طریق سامانه یا نرم افزار محتوا را به صورت صوتی و تصویری و بر خط و همزمان مشاهده می‌کنند.

۳- سامانه: منظور سامانه یکپارچه آموزش مداوم جامعه پزشکی می‌باشد که برنامه‌های پیشنهادی در آن ثبت می‌شود.

۱-۴. اداره کل: منظور اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی می‌باشد.

ماده ۲. کمیته برگامه ریزی (تخصیص امتیاز)

با توجه به لزوم ارزیابی محتوای علمی برنامه و تخصیص امتیاز به آن، لازم است مرکز آموزش مداوم نسبت به تشکیل کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز) اقدام نماید. کمیته تخصیص امتیاز مسئولیت بررسی درخواست اجرای برنامه، تعیین گروه‌های هدف و تخصیص امتیاز آموزش مداوم و پیشنهاد به اداره کل را به عهده دارد. ترکیب اعضای کمیته تخصیص امتیاز عبارت است از:

- دبیر آموزش مداوم مرکز مجری
- دبیر علمی برنامه
- کارشناس طراحی برنامه غیرحضوری
-

دو نفر عضو هیئت علمی مدعو که برنامه قبل از تشکیل کمیته توسط ایشان مورد ارزیابی قرار گرفته است. تبصره ۱: لازم است محصول نهایی تولید شده، قبل از تشکیل جلسه با فاصله زمانی مناسب در اختیار دو نفر عضو هیات علمی با تخصص مرتبط (غیر از مؤلفین / طراحان برنامه) به منظور داوری همتایان قرار گیرد و تکمیل فرم ارزیابی داوران ضروری می‌باشد. فرم ارزیابی همتایان لازم است در هنگام ثبت برنامه در سامانه یکپارچه آموزش مداوم بارگذاری شود.

تبصره ۲: در صورت تایید محتوای علمی و مسیر یادگیری برنامه توسط داوران، موضوع در جلسه کمیته تخصیص امتیاز مورد بررسی قرار گرفته و امتیاز و گروه هدف آن تعیین و پیشنهاد گردد.

تبصره ۳: صورتجلسه کمیته لازم است مطابق فرم پیوست تهیه و به امضای اعضای کمیته برسد. صورتجلسه در هنگام ثبت برنامه در سامانه بارگذاری شود.

ماده ۳. شرایط تهیه برنامه‌های غیر حضوری

۱-۱. برنامه‌های غیرحضوری می‌تواند به صورت چند رسانه‌ای (تحت عنوان برنامه مجازی)، مقالات مروجی نظاممند و برنامه‌های رسانه ملی (مطابق با آیین نامه مربوطه) ارائه گردد.

۱-۲. منظور از مقالات مروجی، مقالاتی است که پس از داوری در مجلات معتبر علمی منتشر شده و حداقل سه منبع از منابع مقاله متعلق به نویسنده (خود استنادی) باشد.

۱-۳. منظور از مجلات معتبر علمی آن دسته از مجلاتی هستند که دارای امتیاز علمی - پژوهشی از کمیسیون نشریات معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع بوده و یا دارای نمایه بین المللی تیپ ۱ (pup med یا ISI) باشد.

۴-۳. ارائه مقالات مروجی به عنوان محتوای آموزش مداوم منوط به کسب رضایت استفاده از مقاله، از نشریه مربوطه می‌باشد.

۵-۳. در برنامه‌های چند رسانه‌ای می‌توان از رسانه‌های صدا، تصویر، فیلم، اسلاید همزمان شده با تصویر، متن و ... به صورت اینیمیشن و مانند آن استفاده نمود و تنها در مورد مقالات، صرفاً برنامه می‌تواند به صورت تک رسانه‌ای متنی ارائه شود.

تبصره ۴. لازم است رسانه مورد استفاده، متناسب با اهداف، محتوا و روش آموزشی برنامه انتخاب شود و متناسب و مطلوبیت کیفیت گفتار، نوشتار، تصاویر، صوت، فیلم و ... نیز مورد ملاحظه قرار گیرد.

۳-۶. لازم است برنامه‌های غیرحضوری از طراحی آموزشی نظاممند برخوردار باشد.

۳-۷. برنامه برای تامین نیازهای حرفه‌ای گروه یا گروه‌های هدف خاص طراحی شده باشد.

۳-۸. عنوان برنامه باید گویا و روشن باشد.

۳-۹. محتوا با توجه به اهداف، تنظیم شده و انسجام و توالی در ارائه محتوا رعایت شده باشد.

۳-۱۰. فهرستی از منابع استفاده شده تنظیم و به فراغیران ارائه گردد.

۳-۱۱. کیفیت اسلایدهای تهیه شده از اهمیت زیادی برخوردار است. اسلایدهای برنامه باید با الگویی یکسان و منظم و به زبان انگلیسی یا فارسی تهیه شده باشد.

۳-۱۲. از برش و چسباندن عین متون از منابع علمی در تهیه اسلایدها پرهیز شود. استفاده از جداول و تصاویر همراه متن مربوطه با ذکر منبع بلامانع می‌باشد.

۳-۱۳. از ارائه هر گونه آرم ونماد و محصول یا نشانه تبلیغاتی در اسلایدها، پس زمینه و یا به صورت زیر نویس خودداری شود.

۳-۱۴. در ارائه سخنرانی‌ها، شیوه اجرا به صورت روحانی از روی اسلایدها نباشد.

۳-۱۵. آهنگ و کلام سخنران جذاب، گیرا و غیر یکنواخت باشد و هم زمانی صوت و تصویر رعایت شده باشد.

۳-۱۶. تصویر سخنران همزمان با ارائه اسلایدها به هنگام سخنرانی قابل مشاهده باشد.

۳-۱۷. تمرکز سخنران نباید بر ارائه مقالات و پژوهش‌های موردي قرار داشته باشد.

۳-۱۸. لازم است زمان محتوای ارائه شده بصورت خط زمانی (Time Line) مشخص شود.

ماده ۴. آزمون برنامه‌های غیر حضوری

۴-۱. کلیه برنامه‌های غیرحضوری دارای آزمون پایانی می‌باشند. از سال ۱۴۰۱ برگزاری آزمون پایانی برنامه‌های غیرحضوری از طریق سامانه cmequiz خواهد بود.

۲-۴. سوالات آزمون باید متناسب و متناظر با اهداف آموزشی تعیین شده، طراحی گردد. همچنین پاسخگویی به سوالات لازم است با مطالعه و مشاهده برنامه امکان‌پذیر باشد.

۳-۴. لازم است به ازاء هر یک امتیاز حداقل ۸ سوال آزمون طراحی و در سامانه مربوطه ثبت گردد.

۴-۴. حداقل تعداد سوالات پایانی آزمون به ازاء هر یک امتیاز برای شرکت کنند ۵ سوال از ۸ سوال طراحی شده می‌باشد.

۴-۵. در صورتی که شرکت کننده در آزمون به ۷۰٪ از سوالات پاسخ صحیح داده باشد امتیاز کل برنامه را اخذ خواهد نمود. هر مشمول مجاز به ۳ بار شرکت در آزمون یک برنامه می‌باشد. چنانچه در آخرین مرتبه شرکت در آزمون برنامه به ۵۰ درصد از سوالات پاسخ صحیح داده باشد، ۵۰٪ امتیاز برنامه را اخذ خواهد نمود.

۵-۵. چنانچه مشمول سه بار در آزمون شرکت کرده باشد و موفق به کسب امتیاز مربوطه نگردد، امکان ثبت نام مجدد در برنامه برای مشمول ممنوع می‌باشد.

ماده ۵. زیر ساخت و تمهیدات فنی

مراکز مجری برنامه‌های غیرحضوری باید نسبت به فراهم آوردن تمهیدات و زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم‌افزاری لازم برای ارائه محتوا مبتنی بر وب (مانند LCMS، LMS و سایر امکانات فنی) اقدام لازم معمول نمایند.

ماده ۶. گواهی شرکت در برنامه غیرحضوری:

گواهینامه‌های شرکت کنندگان در برنامه‌های غیرحضوری دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی لازم است توسط معاون آموزشی و دبیر آموزش مداوم و در سایر مراکز مجری توسط دبیر علمی برنامه و رئیس مرکز مجری امضاء شود.

ماده ۷. گروه‌های هدف:

۱-۷. گروه‌های هدف هر برنامه باید بر مبنای رشته، مقطع تحصیلی و بر حسب نیازهای شغلی - حرفه‌ای مشمولین و سرفصل‌های آموزشی / کوریکولوم آموزشی رشته تعیین گردد.

۲-۷. با توجه به ویژگی برنامه‌های غیرحضوری پیشنهاد می‌شود برنامه‌ها برای گروه‌های هدف خاص و محدود طراحی و تدوین شود. مبنای تعیین گروه‌های هدف و محاسبه امتیاز، مقررات اداره کل است.

ماده ۸. امتیاز دهی:

۱-۸. امتیاز برنامه های غیرحضوری

۱-۸.۱. احتساب امتیاز برنامه های چندرسانه ای که با فایل انیمیشن، فلش یا سخنرانی هم زمان شده با اسلاید تقویت شده است، بر حسب زمان ارائه ، ۲ امتیاز به ازاء هر ساعت برنامه می باشد .

۱-۸.۲. سقف امتیاز هر برنامه آموزش مداوم غیرحضوری ۵ امتیاز می باشد.

۱-۸.۳. به فیلم های ضبط شده از موقعیت های واقعی مانند ضبط تصویری - صوتی برنامه از یک عمل جراحی در صورتیکه به تنها یارائه شود، امتیاز آموزش مداوم تعلق نمی گیرد و صرفاً می تواند در کتاب سایر محتواها به صورت کمکی استفاده گردد. اما در صورتیکه اینگونه فیلم ها دارای توضیحات همزمان یا پانویس (narration) و دارای راهنمای متون همراه باشد مشروط بر آنکه دارای آزمون باشد می تواند از امتیاز آموزش مداوم برخوردار گردد. در چنین صورتی به هر ساعت از این برنامه یک امتیاز آموزش مداوم تعلق می گیرد.

۱-۸.۴. به برنامه های ارائه شده در قالب مقالات مروری یک امتیاز آموزش مداوم تعلق می گیرد.

۱-۸.۵. برنامه هایی که به صورت ویژنار با مجوز یا بدون مجوز اداره کل آموزش مداوم برگزار شده است و همچنین برنامه هایی که برای آموزش فراغیگران قبل از فارغ التحصیلی تهیه شده است نمی توانند مجددا تحت عنوان برنامه های غیر حضوری ارائه شوند و امتیاز به این برنامه ها تعلق نخواهد گرفت.

۱-۸.۶. به آن دسته از برنامه های آموزش الکترونیک (اعم از برنامه های چند رسانه ای و مقالات) که در خارج از کشور تهیه شده و مالکیت معنوی تمام یا بخشی از آن متعلق به طراحان و ارائه کنندگان برنامه نمی باشد، به عنوان برنامه غیرحضوری از امتیاز آموزش مداوم برخوردار نمی باشد.

۲-۸. امتیاز طراح / نویسنده برنامه های غیر حضوری

به ازای هر ساعت برنامه حداقل ۴ امتیاز توسط کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز) به طراح / طراحان برنامه تخصیص داده می شود. سقف امتیاز قابل کسب از یک برنامه حداقل ۱۲ امتیاز است که بنابرنظر دبیر علمی برنامه بین طراحان تقسیم می شود.

ماده ۹. ضوابط مراکز همکار در تهیه محتوای برنامه غیرحضوری:

۱-۹. دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی تنها در رشتہ ای که براساس تصویب شورای گسترش دانشگاهها مجوز پذیرش و تربیت آن رشتہ را دارند، می توانند به طور مستقل برنامه اجرا نمایند. (ضوابط و مقررات

مریبوطه عیناً منطبق با آیین نامه حوزه ماموریت آموزشی مراکز آموزش مداوم مصوب کمیسیون آموزش مداوم می باشد).

۲-۹. انجمن ها، مراکز تحقیقاتی و سازمان ها می توانند در حوزه اختصاصی خود نسبت به تدوین و طراحی برنامه های غیرحضوری اقدام نمایند.

۳-۹. مرکز مجری در صورت نداشتن رشتہ مورد نظر، می توانند با همکاری سایر دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی واجد رشتہ نسبت به اجرای برنامه اقدام نمایند.

تبصره ۱. مراکز همکار نیز بایستی دارای کد اختصاصی برگزاری برنامه های آموزش مداوم باشند.

ماده ۱۰. اعتبار برنامه های غیرحضوری:

مدت اعتبار برنامه باتوجه به کیفیت محتوا، شیوه اجرا و استقبال مشمولین می تواند از ۶ ماه تا حداقل ۳ سال باشد.

تبصره ۱: تمدید اعتبار برنامه منوط به درخواست مرکز مجری قبل از اتمام اعتبار برنامه و تایید اداره کل آموزش مداوم می باشد.

تبصره ۲: در برنامه های غیرحضوری که سرعت به روزرسانی اطلاعات و مطالب زیاد می باشد (بطور مثال کرونا) حداقل مدت اعتبار این برنامه ها ۴ ماه می باشد.

ماده ۱۱. هزینه برنامه:

مسئولیت تعیین هزینه برنامه غیرحضوری بر اساس نوع محتوا و کیفیت تهیه وارائه آن، فناوری استفاده شده، هزینه تمام شده و میزان امتیاز، با کمیته تخصیص امتیاز می باشد. در صورت تعیین مبالغ بیش از هزینه منطقی و در حد عرف برنامه های آموزش مداوم درج لیست هزینه های طراحی و تدوین برنامه ارسالی در سامانه آموزش مداوم الزامی می باشد.

ماده ۱۲. ثبت برنامه:

لازم است مرکز مجری برنامه غیرحضوری پیشنهادی خود را حداقل ۲۰ روز قبل از تاریخ اجرای برنامه در سامانه ثبت و به اداره کل ارسال نماید. بدیهی است مدت اعتبار برنامه از تاریخ صدور مجوز لحاظ خواهد شد.

ماده ۱۳۵. ضوابط همکاری با بخش غیر دولتی:

مراکز مجری می‌توانند بر حسب صلاحیت و به منظور بهره‌برداری از امکانات مختلف تولید وارائه برنامه‌های آموزشی در راستای ارتقای کیفیت وکیفیت ارائه برنامه‌های غیرحضوری با بخش غیردولتی همکاری نماید.(ضوابط و مقررات مربوطه منطبق با شیوه‌نامه همکاری مراکز مجری با بخش غیر دولتی در تهیه محتوا و ارائه برنامه‌های آموزش مداوم غیرحضوری مصوب کمیسیون آموزش مداوم می‌باشد).

ماده ۱۳۶. نظارت بر اجراء:

نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های آموزش مداوم غیرحضوری بر عهده مرکز مجری می‌باشد. اداره کل آموزش مداوم نیز براساس وظایف تعیین شده بر اجرای برنامه‌های غیرحضوری نظارت خواهد داشت. لذا لازم است مرکز مجری، سازو کار لازم را برای دسترسی اداره کل به منظور نظارت مستمر بر برنامه در مدت اعتبار آن فراهم نماید.

این دستورالعمل در تاریخ ۱۴۰۱/۲/۷ در پانزدهمین نشست کمیسیون آموزش مداوم به تصویب رسید.

بسمه تعالیٰ
فرم ارزیابی برنامه‌های مجازی آموزش مداوم از دیدگاه داوران

شناسنامه برنامه:

عنوان برنامه:

مرکز مجری:

شاخص‌های ارزیابی:

بلی خیر

۱- معیارهای فرهنگی رعایت شده است؟

(با توجه به ضوابط اسلامی حقوقی و اخلاقی مطابق با ارزش‌های ملی و ضوابط قانونی مصوب جمهوری اسلامی ایران)

بلی خیر

۲- عناصر آموزشی برنامه مورد تایید است؟

(اهداف / محتوا / شیوه / ارزشیابی)

بلی خیر

۳- معیارهای هنری - تکنولوژیک لحاظ شده است؟

تناسب و مطلوبیت کنیفیت گفتار و موسیقی و تصاویر متحرک و بهره‌گیری از سبک‌های مناسب با اهداف و محتوای برنامه

بلی خیر

۴- نوع رسانه استفاده شده مناسب با برنامه است؟

بلی خیر

۵- برنامه طراحی شده قابلیت ارائه دارد؟

۶- ساعت مفید برنامه

امضاء:

دانشگاه محل خدمت:

کدملی:

نام و نام خانوادگی ارزیابان:

شماره:
تاریخ:

آرم مرکز مجری

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی / انجمن / سازمان / ...

صور تجلیسه کمیته برنامه ریزی (تخصیص امتیاز) بر نامه های غیر حضوری

شناسه برنامه:

عنوان برنامه:

تاریخ جلسه:

گروه های هدف و امتیاز پیشنهادی:

نام رشته	قطع	امتیاز	هزینه

مدت زمان محدود برنامه:

بلی خیر

فرم ارزیابی برنامه تکمیل شده است؟

امضا

سمت

نام و نام خانوادگی اعضاء کمیته